

De kruistochten zijn ineens toch weer dichtbij gekomen

Thea Beckman schreef haar 'Kruistocht in spijkerbroek' in de jaren zeventig. Theater Artemis, Trouble Man en Stichting Marjolijn van Heemstra maakten een vervolg voor het theater.

Mieske van Eck
Den Bosch

Ze lazen hem in hun jeugd, die dikke pil over de kinderkrui-stocht uit 1212 van Thea Beckman, de schrijvers en spelers Sadettin Kirmiziyüz en Marjolijn van Heemstra en regisseur Jetse Batalaan. Mooi, spannend en indrukwekkend vonden ze het boek over die jongen die verdwaald raakte in de dertiende eeuw. Woensdag gaat hun 'vervolg' op de klassieker van Beckman in première in de Verkadefabriek in Den Bosch.

Net als bij Beckman gaat de kruistocht van Artemis over moed, vriendschap, kuddegedrag, waan, angst en de strijd. Mensen trekken al eeuwen de wereld over op zoek naar avontuur of een beter leven. Dat deden de kruisvaarders toen

▲ Schrijvers en spelers Sadettin Kirmiziyüz en Marjolijn van Heemstra en regisseur Jetse Batalaan. FOTO ROY LAZET

en doen vluchtelingen nu. Zij maken als het ware een omgekeerde kruistocht. „We hadden gehoopt dat de kruistochten geschiedenis konden blijven, maar de heilige oorlog is juist dichterbij dan ooit”, zegt Batalaan. „In 1212 wisten de mensen bijna niets, waardoor ze makkelijk bedrogen en meegelokt konden worden. Nu zijn we bedolven onder informatie met hetzelfde resultaat. Wie haalt de waarheid uit de lawine van feiten, meningen en nepnieuws op internet.” Hun stuk is een zoektocht: denken, vertellen en twijfelen. Het laat zien hoe mensen in elke tijd weer anders kijken, beleven en oordelen. „Beckman geeft ook iets prijs over de jaren zeventig. Je ziet bij-

voorbeeld de zorg van de hoofdpersoon, om schoon water en milieu”, zegt Van Heemstra. En de tegenstelling tussen islam en christendom speelde in de jaren zeventig nagenoeg geen rol meer. Nu wel.

Kirmiziyüz en Van Heemstra staan op het toneel terwijl een stoet kinderen voorbij trekt. Daarvoor doen vijftien jongeren mee. Kirmiziyüz: „Wij spelen een soort uitvergrote versie van onszelf, ouders die met hun kinderen op vakantie zijn. Maar er zit ook een tegenstelling in tussen Marjolijn als nazaat van de kruisvaarders en mij als afstammeling van de Saracenen.”

■ *Kruistocht in spijkerbroek is onder meer te zien: Verkadefabriek Den Bosch, ma 2, di 3, wo 4 (prem) en do 5 okt; Theater aan de Parade Den Bosch, za 23 dec.*

VERDWAALD IN 1212

Hoe zou het zijn om als een mens van nu in 1212 terecht te komen? Thea Beckman beschreef de cultuurschok van een jongen uit de jaren zeventig in *Kruistocht in spijkerbroek* (1973).

Dolf belandt in de kruistocht van 1212 en probeert kinderen te redden die dreigen te bezwijken. Hij begrijpt niet hoe ze zich zo maar neerleggen bij dood en rampspoed. 'Kruistocht' is een van de best gelezen Nederlandse kinderboeken. Het is 56 maal herdrukt en verfilmd in 2005. De musical is in 2008-2009 80 keer gespeeld.